

Korrespondanse NRK Sørlandet og SSHF vedr. sak om Landøy 1. mars 2023

Vi gjør her rede for hovedtrekkene i korrespondansen mellom NRK Sørlandet og SSHF knyttet til sak om pasient Hans Viktor Landøy **som ble sendt på NRK Sørlandet og riks radio 1. mars 2023**. Korrespondansen er mellom **Kari Jeppestøl Arntzen, NRK Sørlandet og Signy Svendsen, kommunikasjonsdirektør SSHF**.

24. januar – henvendelse fra NRK Sørlandet:

Skriver en nettsak om kreftsyke Hans Viktor Landøy, som fikk kreften spredt etter at Omarchanov opererte han i 2016. Dette er jo en meget kjent sak som har blitt behandlet av statsforvalter, og det er også inngått forlik mellom sshf og Landøy. Nina Mevold har selv hatt møte med Landøy og kjenner saken.

Trenger tilsvar fra direktør Nina Mevold i nettsaken.

Pasienten har løst sshf fra taushetsplikten. Se vedlagte skjema (underskrift utført på skjerm, derfor litt dårlig.)

Kommentarene og spørsmålene fra NRK Sørlandet:

Landøy ble operert av Omarchanov i Flekkefjord april 2016. Han sier han første gang fikk greie på feilen han var utsatt for, var da ass fylkeslege Aud Askevold ringte han om den pågående tilsynssaken i 2018.

Da var han i Stavanger, og i gang med en kostbar immunterapi han måtte betale selv. Det ble ikke dekket av staten, men legene i krs hadde sagt at denne behandlingen kunne hjelpe, noe den også gjorde til et visst punkt. (Ble etter hvert dekket.)

– Men jeg får beskjed om at dette må jeg selv betale. Det kosta en million i året, og det var snakk om å gå på det i tre år.

– Jeg ble blåst av banen. Jeg fikk sjokk. Sykehuset hadde ikke sagt noen ting til meg om feilen. Her betalte jeg medisin av egen lomme på toppen av det hele.

Sykehuset hadde da, ifølge Landøy, aldri informert han om Omarchanovs feil, som førte til at kreftcellene ble spredt.

Allerede da Hans Viktor kom til Kristiansand den natta i 2016, var Omarchanovs inngrep kjent for sykehuset.

Først halvannet år seinere, ble feilen skrevet inn i systemene på Sørlandet sykehus; oktober 2017. Da er det krysset av for at **pasienten har fått beskjed** om feilen han er utsatt for. Men det er krysset av «nei» for at han har blitt opplyst om at han kan søke erstatning.

Landøy har ikke sett disse papirene før NRK forteller han dette. Han blir opprørt, og sier det er blank løgn at han på det tidspunktet var informert. Han sier han visste ingenting før Askevold ringte.

– Det er blank løgn. Det er så galmatias som det kan gå an. Jeg fikk aldri beskjed fra sykehuset om at jeg var feiloperert.

- **Vi ber om å få vite HVEM som har informert Landøy om feilen som var begått, NÅR og HVOR dette er gjort og HVA som har blitt sagt.**
- **Hvorfor ble det ikke skrevet avviksmelding like etter Omarchanovs operasjon, når det helt fra det tidspunktet var klart at han hadde opptrådt feil?**

I erstatningssaken mot sshf, har sykehuset ikke erkjent at dere har gjort feil. I behandlingen i kvalitetsrådet, konkluderes det derimot med det. At pasienten skulle vært sendt til kristiansand, og at skaden var skjedd under Omarchanovs operasjon. Også statsforvalteren konkluderer med at behandlingen var uforsvarlig.

- **Hvorfor erkjenner ikke sykehuset feilen overfor Landøy i erstatningssaken? (har sett avtalen)**
- **Når fikk Landøy beskjed fra sykehuset om at kreften ble spredt under Omarchanovs operasjon? (noe både sykehuset selv i sin vurdering og statsforvalter mener er tilfellet)**

I likhet med et tjuetalls andre pasienter, har Hans Viktor gått til erstatningssak mot Sørlandet sykehus. De innrømmer ikke feil, til tross for at de i sine interne behandlinger slår fast at skaden skyldes Omarchanovs inngrep. Dette slår også helsemyndighetene fast.

At ledelsen fremdeles sitter i jobbene, kan ikke Hans Viktor forstå.

– I enhver annen bedrift hadde dette fått konsekvenser. Men det er liksom bare å si at vi skal lære dette.

ASSISTERENDE FYLKESLEGE - TILSVAR

Tilsynssaken slår fast at Hans Viktor ville hatt gode prognoser dersom han hadde fått riktig behandling i utgangspunktet. Her er uttalelsene fra ass fylkeslege Aud Garman Askevold:

– Det var ikke spredning da svulsten ble oppdaget. Omarchanov skulle aldri rørt tumoren, men lukka og sendt han videre, sier Askevold.

Hun kritiserer Sørlandet sykehus for å ikke ha gitt pasienten beskjed om det han ble utsatt for.

– Det skulle vært skrevet avviksmelding med en gang, men det ble ikke gjort.

Sørlandet sykehus har hatt saken oppe til behandling i sitt eget kvalitetsråd både i 2017 og 2018, og selv konkludert med feilbehandling.

– Dette skal ikke holdes skjult for pasienten, og han skulle fått beskjed om å søke erstatning, sier Askevold .

- **Hvordan kommenterer du, Mevold, kritikken fra fylkeslegen?**

Den 25. januar sender vi følgende svar:

Du kan sitere Nina Mevold på følgende:

Det bekreftes at det i august 2022 ble inngått forlik med Landøy. I det ligger det også en anerkjennelse av at han som pasient ved Sørlandet sykehus Flekkefjord i 2017 ikke fikk en forsvarlig behandling, noe også fylkeslegen riktig påpeker. Jeg har personlig beklaget dette på det sterkeste overfor Landøy. Foretaket har gjennomført et omfattende oppfølgingsarbeid for å unngå at dette skal skje igjen. Utover dette ønsker jeg ikke å gå inn i detaljene i saken.

Svar tilbake samme dag fra NRK Sørlandet:

I avtalen står det jo at forliket ikke innebærer noen erkjennelse fra partene...? Mevold mener noe annet nå da?

Og dette må sykehuset svare på: hadde Landøy fått beskjed om feilen han var utsatt for, slik det er krysset av for i avviksmeldingen i 2017?

Det er et faktaspørsmål. Landøy selv sier han første gang fikk beskjed da Askevold ringte i sept 2018. At sykehuset ikke hadde informert.

Enten må dere gi et svar, eller svare at dere ikke vil svare på det.

26. januar sender SSHF følgende svar:

På det juridiske – info til deg:

I forliket står det: «*Forliket innebærer ingen erkjennelse fra noen av partene hva angår sakens realitet*». Sakens realitet var organansvaret. Det Mevold erkjenner, og har beklaget sterkt overfor pasienten, er at han ikke fikk forsvarlig behandling ved SSF.

Pasientbehandlingen fant sted i april 2016, og altså før Nina Mevolds tid.

Om du trenger mer inngående juridisk forklaring, er det mulig å snakke med vår jurist ;-)

Det konkrete spørsmålet besvarer jeg snart.

Samme dag sender SSHF tilleggssvar:

Her er svar fra Øystein Evjen Olsen, klinikkdirektør somatikk Flekkefjord:

- Dette er en svært beklagelig hendelse som skjedde år tilbake. Vi respekterer pasientens forståelse av den informasjonen han fikk. Som klinikkdirektør er det min oppgave å bruke statsforvalterens tilbakemeldinger til å forbedre vår framtidige praksis.

Samme dag sender NRK Sørlandet denne reaksjonen på svaret fra SSHF:

Først og fremst så synes jeg det er redelig av dere å si at sykehuset ikke har erkjent skyld i saken tidligere, men at dere nå evt har endret mening. Viser til nettsaken fra da forliket –

etter flere års kamp for Landøys del – ble et faktum. [https://www.nrk.no/sorlandet/advokat-gar-ut-mot-sorlandet-sykehus - -hele-ledelsen-bor-ga-av-1.16064887](https://www.nrk.no/sorlandet/advokat-gar-ut-mot-sorlandet-sykehus--hele-ledelsen-bor-ga-av-1.16064887)

Sykehuset erkjenner ikke at de har gjort noen feil i saken, men har inngått forlik med pasienten om erstatning.

– Det er en lettelse, for dette har vært en kamp. Og det økonomiske henger alltid over deg, sier pasienten, som av rettslige grunner ikke kan gå ut med beløpet på erstatningen.

Kommunikasjonsdirektør Signy Svendsen ved Sørlandet sykehus bekrefter at det er inngått forlik.

– Sørlandet sykehus er fornøyd med at partene kom frem til enighet, sier Svendsen.

Så er jo ikke Olsens svar et svar på spørsmålet om når sykehuset har informert om feilen, hvem som har gjort det og hva som har blitt sagt/skrevet. Det er Hauss som har skrevet avviksmeldingen, og det må jo være han som kan vite dette. Svaret fra Olsen sier jo bare at han «respekterer pasientens forståelse av informasjonen.» Hva sier det? Har sykehuset informert om feilen eller ikke?

Enten må jo sykehuset kunne dokumentere at pasienten har fått beskjed om feilbehandlingen, eller erkjenne at her har man gjort en feil ved avkryssing. Det er jo ikke krysset av for at pasienten har fått info om å kunne søke erstatning. Og Landøy, som jeg opplever har stålkontroll på egen historie, sier han første gang hørte om dette fra fylkeslegen september 2018.

Takk for forsøket, men dette er ikke svar på det konkrete spørsmålet. Skal jeg oppfatte det som at sykehuset ikke *vil* svare, eller at dere ikke *har* et svar på om Landøy fikk informasjon? Jeg oppfatter at dere ikke har noen dokumentasjon? Det er viktig å få et klart svar her.

SSHF v/fagdirektør Susanne Hernes og kommunikasjonsdirektør Signy Svendsen har et telefonisk møte med NRK Sørlandets journalist der vi går gjennom Landøys journal og et dokument som ikke lå ved journalen pasienten satt på. Den 31. januar ber pasienten om å få dette skrevet. Noe han også får samme dag. Dette er en tirsdag, og vi blir informert om at saken skal ut torsdag 2. februar.

Onsdag 1. februar får vi følge e-post fra NRK Sørlandet:

Har som sagt fått notatet av Landøy. Det er altså i denne konsultasjonen, 4. mai 2016, Hernes mente pasienten ble informert om feilen han var utsatt for i Flekkefjord. Slik jeg har forstått det, var det da på dette tidspunktet klart at Omarchanov hadde gjort feil. Pasienten ble operert i krs dager senere, og satt på cellegift pga spredning. Saken kommer ikke ut i morgen, så jeg kommer tilbake til dere.

6. februar får vi følgende notat og spørsmål fra NRK Sørlandet:

Viser til samtale med Susanne Hernes og Signy Svendsen. NRK etterspør dokumentasjon på at Hans Viktor Landøy har blitt informert av sykehuset om at han var utsatt for en

feilbehandling da han ble operert i Flekkefjord 29.4.2016, og kreften da ble spredt i buken. **Vi følger derfor dette opp da vi ikke opplever at dere svarer tilstrekkelig opplysende på våre spørsmål og kommer med påstander som ikke kan dokumenteres.**

Landøy sier han aldri ble informert om dette, og at første gang han hørte om feilbehandlingen, var da Askevold ringte han ang tilsynssaken i sept 2018. Dette bekreftes også av advokat Carl Aa. Jerstad basert på sakens dokumenter og opplysninger. Heller ikke fylkeslegen finner noe informasjon om dette.

Ifølge fylkeslegen skulle det vært skrevet avviksmelding om hendelsen i 2016, men det ble ikke gjort før halvannet år – 7.10.2017 senere av NN (*vår anonymisering*). I dokumentet er det imidlertid kryssset av for betydelig skade på pasient og at dette skyldes kirurgisk inngrep. Det er også ført opp at pasient er informert om hendelsen. **Men det er ikke kryssset av for at pasient er informert om å kunne søke erstatning.** Etter det NRK kjenner til er det vanlig rutine ved sykehus også å journalføres at pasienten blir opplyst om at de er påført en skade som følge av behandlingsfeil, og dermed også har mulighet for å søke om erstatning.

NRK har gått gjennom dokumenter i saken og Landøys journal. Basert på disse kan vi ikke finne dokumentasjon på at Landøy ble informert i 2016 om at han da var feilbehandlet. Vi finner heller ikke journalnotater fra 4.mai 2016, som Hernes sa hun leste opp fra over telefon og mente dokumenterte at Landøy ble informert da om feilbehandlingen. Da vi meldte tilbake om at vi ikke fant dette i Landøys egen journal, viste det seg også at dette bare noe sykehuset selv hadde. Vi har nå fått dokumentet etter at Landøy fikk det tilsendt på forespørsel. Det står ingenting der om at han er informert om feilen som førte til spredningen av kreften. Men i og med at det er på dette tidspunktet Hernes mener han må ha blitt informert, var sykehuset tydeligvis kjent med feilen da.

Vi kan heller ikke se at Sykehuset Sørlandet kan dokumentere at pasienten ble opplyst om at han hadde blitt feiloperert og hadde rettigheter til å søke om erstatning i 2017.

I journalnotatet av 24.9.2018 er første gang ordet «feilbehandling» blir nevnt i Landøys journal. Og det er Landøy selv som tar det opp, ifølge overlege NN (*vår anonymisering*):

24.9.2018 av overlege NN: «*Han nevner også at han har fått en telefon fra fylkeslegen som har informert ham om angivelig behandlingsfeil ved kirurgisk avdeling i Flekkefjord (ifølge pasienten) og anmodet ham om eventuelt erstatning av PD -1 hemmende behandling fra sykehuset. Jeg avventer et eventuelt slikt krav og håper at forsikring dekker dette i første omgang.*»

Spørsmål til SSHF:

1. Er det slik å forstå at SSHF baserer sin påstand om at pasienten ble informert allerede i 2016 på at en nå avdød lege kan ha informert dette til pasienten uten å ha skriftlig dokumentasjon på det?
2. Hernes ringer og viser til et notat fra 4.mai, der hun hevder at pasienten ble informert om feiloperasjonen. Det må da bety at sykehuset på dette tidspunktet selv visste om feilen Omarchanov hadde gjort?

3. Hvilke rutiner har SSHF for å informere og dokumentere at informasjon er gitt når pasienter blir feilbehandlet og har rett til å søke om erstatning?
4. Hva er bakgrunnen for at NN (*vår anonymisering*) ikke har krysset av for at pasienten har blitt informert om mulighet til å søke om erstatning?
5. Ifølge fylkeslegen skal pasienten informeres om feilbehandling, og dette skal journalføres. NRK kan ikke se at SSHF har informert pasienten om feilen som ble begått på noe tidspunkt, men at han fikk den informasjonen fra Fylkeslegen.
 1. Hva ønsker dere å si til den påstanden?
 2. Hva ønsker dere å si til pasienten som nå har dødelig kreft som direkte følge av feilbehandling?

7. februar oversender vi våre retningslinjer og svar på spørsmålene:

1. Er det slik å forstå at SSHF baserer sin påstand om at pasienten ble informert allerede i 2016 på at en nå avdød lege kan ha informert dette til pasienten uten å ha skriftlig dokumentasjon på det?
Ut i fra journalnotat ser det ut som om hendelsesforløpet er gjennomgått med pasienten, i alle fall 4 mai. Det er umulig å vite hvilke ord som er brukt i samtalen, og det ville bare bli antagelser fra vår side.
2. Hernes ringer og viser til et notat fra 4.mai, der hun hevder at pasienten ble informert om feiloperasjonen. Det må da bety at sykehuset på dette tidspunktet selv visste om feilen Omarchanov hadde gjort?
Se svar på spørsmål 1. Slik det fremgår av journaldokumentet er hendelsesforløpet gjennomgått med pasienten. Det fremkommer ikke av journalen hvorvidt dette er erkjent som en feilbehandling eller ikke på dette tidspunktet. «Feilbehandling» er imidlertid et begrep som brukes sjelden i journaler.
3. Hvilke rutiner har SSHF for å informere og dokumentere at informasjon er gitt når pasienter blir feilbehandlet og har rett til å søke om erstatning?
Se vedlagte retningslinje.
4. Hva er bakgrunnen for at Hans Joachim Hauss ikke har krysset av for at pasienten har blitt informert om mulighet til å søke om erstatning?
På dette tidspunktet var ikke NN behandlende lege og hadde ingen direkte kontakt med pasienten.
5. Ifølge fylkeslegen skal pasienten informeres om feilbehandling, og dette skal journalføres. NRK kan ikke se at SSHF har informert pasienten om feilen som ble begått på noe tidspunkt, men at han fikk den informasjonen fra Fylkeslegen.
 1. Hva ønsker dere å si til den påstanden?
Pasienten er informert om hendelsesforløpet. Det er i ettertid ikke mulig å finne om det er brukt ordet «feilbehandling» slik som NRK etterspør.
 2. Hva ønsker dere å si til pasienten som nå har dødelig kreft som direkte følge av feilbehandling?

Pasienten har dessverre vært utsatt for en feilbehandling ved SSHF, som sannsynligvis har medført en mer alvorlig prognose. Vi beklager dette dypt.

16. februar får vi følgende henvendelse fra NRK Sørlandet:

Svarene fra Hernes er vanskelige å tolke. Dere ringer meg for å si at man nå har funnet dokumentasjon på at Landøy ble informert – men det viser seg jo ved nærmere undersøkelse at dette ikke stemte. Det er ikke nedfelt i journalen (heller ikke notatet Hernes viste til og «leste fra», og som bare sykehuset hadde) at Landøy har blitt informert om at han er påført en skade som følge av behandlingen. Det foreligger oss bekjent heller ingen annen dokumentasjon på at han er informert. Det er derfor viktig å få avklart om SSHF nå – etter å selv i siste svar ha erkjent at det blir «antakelser» hva en avdød lege kan ha sagt - fastholder at pasienten er informert. At pasienten er informert hendelsesforløpet/sykdomsforløpet, er ikke det samme som at han er informert om en behandlingsfeil. Dette skal nedfelles i journalen, slik dere selv har retningslinjer for.

Jeg spør derfor på nytt:

1. Bestrider Sørlandet sykehus Hans Viktor Landøys påstand om at han IKKE har fått beskjed fra sshf om at han er påført en pasientskade før fylkeslegen ringte han i september 2018? (Hernes svarer på en måte som er umulig å tolke etter at vi meldte tilbake om at det ikke står noe i notatet. Hun gjør det til et spørsmål om begreper, om det står «feilbehandling» eller ikke. Spørsmålet er ikke hvilke begreper som er brukt.)
2. Mener SSHF det er grunn til å tro at Landøy ikke ble informert om at han var påført en pasientskade som førte til spredningen av kreften? Han skaffet seg advokat like etter at fylkeslegen ringte, og søkte da erstatning.
3. Fylkeslegen sier det skulle vært skrevet avviksmelding umiddelbart etter Omarchanovs feilbehandling. Hvorfor er det ikke gjort?

17. februar sender vi følgende svar:

Her er svar fra Susanne Hernes i rødt. Vi har valgt å kommentere din inngang som legger premisser vi ikke er enige i.

Svarene fra Hernes er vanskelige å tolke. Dere ringer meg for å si at man nå har funnet dokumentasjon på at Landøy ble informert – men det viser seg jo ved nærmere undersøkelse at dette ikke stemte.

Det stemmer ikke, hele sykehistorien ble gjennomgått med Landøy. Det viser dokumentet du har fått tilsendt. Vi har forståelse for at Landøy har en annen opplevelse av dette.

Det er ikke nedfelt i journalen (heller ikke notatet Hernes viste til og «leste fra», og som bare sykehuset hadde) at Landøy har blitt informert om at han er påført en skade som følge av behandlingen.

Du har tidligere bedt om å få vite når han ble informert om «feilbehandling». Dette er et begrep vi ikke bruker. Når vi går gjennom sykehistorier er rutinen også å informere om unøyaktigheter i behandlingsforløp. Dette er ikke ytterligere dokumentert. Vi finner heller

ikke direkte dokumentasjon ved søk i pasientjournal som gir treff på «NPE».

Det foreligger oss bekjent heller ingen annen dokumentasjon på at han er informert. Det er derfor viktig å få avklart om SSHF nå – etter å selv i siste svar ha erkjent at det blir «antakelser» hva en avdød lege kan ha sagt - fastholder at pasienten er informert. *Se over.* At pasienten er informert hendelsesforløpet/sykdomsforløpet, er ikke det samme som at han er informert om en behandlingsfeil. Dette skal nedfelles i journalen, slik dere selv har retningslinjer for.

Det er ikke riktig, noen ganger er dette akkurat det samme. Det avhenger av hvordan informasjonen er gitt. Men du har rett i at våre retningslinjer sier at informasjon om mulighet for å søke NPE-erstatning skal journalføres. Vi finner ikke journalført at det er informert om mulighet for å søke NPE i pasientens journal. Det betyr ikke at det ikke er gitt informasjon, men det er dessverre ikke dokumentert. Dette beklager vi.

Spørsmålene:

Bestrider Sørlandet sykehus Hans Viktor Landøys påstand om at han IKKE har fått beskjed fra sshf om at han er påført en pasientskade før fylkeslegen ringte han i september 2018? (Hernes svarer på en måte som er umulig å tolke etter at vi meldte tilbake om at det ikke står noe i notatet. Hun gjør det til et spørsmål om begreper, om det står «feilbehandling» eller ikke. Spørsmålet er ikke hvilke begreper som er brukt.)

Se tidligere svar som gir forklaring på dette: Ut i fra journalnotat ser det ut som om hendelsesforløpet er gjennomgått med pasienten, første gang i alle fall 4. mai. Det er dessverre ikke mulig å vite hvilke ord som er brukt i samtalen, og det ville bare bli antagelser fra vår side.

Mener SSHF det er grunn til å tro at Landøy ikke ble informert om at han var påført en pasientskade som førte til spredningen av kreften? Han skaffet seg advokat like etter at fylkeslegen ringte, og søkte da erstatning.

Se min kommentar i din introtekst over.

Fylkeslegen sier det skulle vært skrevet avviksmelding umiddelbart etter Omarchanovs feilbehandling. Hvorfor er det ikke gjort?

Dette burde vært gjort. Hvorfor dette ikke er gjort er ikke mulig å finne ut av i ettertid.

Samme dag følger NRK Sørlandet opp:

Takk. Fremdeles er ikke svaret tydeligere for meg. Annet enn at Hernes mener sykehuset har visst om feilen siden 4. mai. Siden dette notatet blir trukket frem som tidspunkt for når han KAN ha blitt informert muntlig.

Bestrider Sørlandet sykehus Hans Viktor Landøys påstand om at han IKKE har fått beskjed fra sshf om at han er påført en pasientskade før fylkeslegen ringte han i september 2018? (Hernes svarer på en måte som er umulig å tolke etter at vi meldte tilbake om at det ikke står noe i notatet. Hun gjør det til et spørsmål om begreper, om det står «feilbehandling» eller ikke. Spørsmålet er ikke hvilke begreper som er brukt.)

Se tidligere svar som gir forklaring på dette: Ut i fra journalnotat ser det ut som om

hendelsesforløpet er gjennomgått med pasienten, første gang i alle fall 4. mai. Det er dessverre ikke mulig å vite hvilke ord som er brukt i samtalen, og det ville bare bli antagelser fra vår side.

Og det står jo ingenting i dette notatet om at han er informert om hendelsesforløpet heller? Bare at han har fått beskjed om at han har kreft.